

ÜHELTLT poolt Euroopa Liidu ja teiselt poolt Uus-Meremaa vaheline leping, mis käsitleb Uus-Meremaa osalemist liidu programmides

Euroopa Liit (edaspidi „liit“)

ühelt poolt

ning

Uus-Meremaa

teiselt poolt,

edaspidi eraldi „lepinguosaline“ ja koos „lepinguosalised“,

SOOVIDES luua lepinguosaliste vaheliseks koostööks püsiva raamistiku koos selgete tingimustega Uus-Meremaa osalemiseks liidu programmides ja meetmetes, samuti mehhanismi, mis hõlbustab sellise osalemise sisseadmist liidu programmides või meetmetes,

VÕTTES ARVESSE lepinguosaliste ühiseid eesmärke, väärtusi ja tugevaid sidemeid, mis on loodud ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Uus-Meremaa vahelise suhteid ja koostööd käsitleva 2016. aasta partnerluslepinguga, ⁽¹⁾ ning 2008. aasta Euroopa Ühenduse ja Uus-Meremaa valitsuse vahelist teadus- ja tehnikakoostöö lepingut, ⁽²⁾ millega luuakse üldine raamistik lepinguosaliste vaheliseks koostööks teadusuuringute valdkonnas ja muudes asjakohastes valdkondades ning tunnistatakse lepinguosaliste ühist soovi arendada, tugevdada, stimuleerida ja laiendada oma suhteid ja koostööd,

VÕTTES ARVESSE lepinguosaliste jõupingutusi reageerimise juhtimisel, ühendades jõud oma rahvusvaheliste partneritega, et lahendada ülemaailmseid probleeme kooskõlas inimesi, planeeti ja heaolu käsitleva ÜRO kestliku arengu tegevuskavaga aastani 2030 „Muudame oma maailma“, ning tunnistades, et teadusuuringud ja innovatsioon on innovatsioonipõhise kestliku majanduskasvu, majandusliku konkurentsivõime ja atraktiivsuse peamised tõukejõud ja olulised vahendid,

TUNNISTADES, et Te Tiriti o Waitangi / Waitangi leping on Uus-Meremaa jaoks põhiseadusliku tähtsusega alusdokument,

TUNNISTADES, kui keskse tähtsusega on lepinguosaliste teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas tehtava rahvusvahelise koostöö aluseks olevad ühised põhiväärtused ja põhimõtted, nagu eetika ja ausus teadusuuringutes, sooline võrdõiguslikkus ja võrdsed võimalused, ning lepinguosaliste ühist eesmärki edendada ja hõlbustada koostööd teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas tegutsevate organisatsioonide, sealhulgas ülikoolide vahel, parimate tavade vahetamist ja atraktiivset teadlaskarjääri, hõlbustada teadlaste piiriülest ja sektoritevahelist liikuvust, soodustada teaduslike teadmiste ja innovatsiooni vaba liikumist, edendada akadeemilise vabaduse ja teadusuuringute vabaduse austamist, toetada teadusharidust ja teavitustegevust ning Uus-Meremaa puhul Mätauranga Māori edendamist ja kaitset,

ARVESTADES, et liidu teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Euroopa horisont“ (edaspidi „programm „Euroopa horisont““) loodi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/695 ⁽³⁾,

TUNNUSTADES määruses (EL) 2021/695 sätestatud üldpõhimõtteid,

TUNNISTADES lepinguosaliste kavatsust teha vastastikku koostööd ning aidata kaasa teadus- ja innovatsioonitegevusele ning ELi missioonidele, mille eesmärk on toetada ja tugevdada teadussuutlikkust, et tulla toime üleilmsete probleemidega ja süvendada vastava tööstuse konkurentsivõimet, ning saavutada omakorda ümberkujundav ja süsteemne mõju mõlema lepinguosalise ühiskondadele, et toetada Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kestliku arengu eesmärke, mis on kasulikud mõlemale lepinguosalisele,

⁽¹⁾ ELT L 321, 29.11.2016, lk 3.

⁽²⁾ ELT L 171, 1.7.2009, lk 28.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/695, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Euroopa horisont“ ja kehtestatakse selle osalemis- ja levitamise reeglid ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1290/2013 ja (EL) nr 1291/2013 (ELT L 170, 12.5.2021, lk 1).

RÕHUTADES Euroopa partnerluste rolli Euroopa kõige pakilisemate probleemide lahendamisel kooskõlastatud teadus- ja innovatsioonialgatuste kaudu, mis aitavad märkimisväärselt kaasa nende liidu prioriteetide saavutamisele teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas, mis nõuavad kriitilist massi ja pikaajalist visiooni, ning assotsieerunud riikide partnerlustes osalemise tähtsust,

TUNNUSTADES, et vastastikune osalemine teineteise teadus- ja innovatsiooniprogrammides peaks tooma vastastikust kasu; tunnistades ühtlasi, et lepinguosalisel jätavad endale õiguse piirata või seada tingimusi osalemiseks oma teadus- ja innovatsiooniprogrammides, sealhulgas eelkõige meetmete puhul, mis on seotud nende strateegiliste varade, huvide, sõltumatuse või turvalisusega; ning Uus-Meremaa puhul Uus-Meremaa valitsuse kohustusi ja vastutust seoses Te Tiriti o Waitangi / Waitangi lepinguga,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

Artikkel 1

Reguleerimise

Käesoleva lepinguga kehtestatakse reeglid, mida kohaldatakse Uus-Meremaa osalemise suhtes liidu programmides ja meetmetes (edaspidi „leping“).

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas kokkuleppes kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „alusakt“ –
  - i) ühe või mitme liidu institutsiooni õigusakt, välja arvatud soovitus või arvamus, millega on loodud programm ning mis annab õigusliku aluse mingile meetmele ja liidu eelarvesse kantud vastava kulutuse tegemisele või liidu eelarvest tagatud eelarvelisele tagatisele või finantsabile, sealhulgas kõik muudatused ning liidu institutsiooni asjakohased õigusaktid, millega kõnealust õigusakti täiendatakse või rakendatakse, välja arvatud õigusaktid, millega võetakse vastu tööprogrammid, või
  - ii) ühe või mitme liidu institutsiooni õigusakt, välja arvatud soovitus või arvamus, millega on kehtestatud liidu eelarvest rahastatav meede, mis ei ole programm, sealhulgas kõik muudatused ning liidu institutsiooni asjakohased õigusaktid, millega kõnealust õigusakti täiendatakse või rakendatakse, välja arvatud õigusaktid, millega võetakse vastu tööprogrammid;
- b) „rahastamislepingud“ – lepingud, mis on seotud käesoleva lepingu protokollides loetletud liidu programmide ja meetmetega, milles Uus-Meremaa osaleb, ning millega rakendatakse liidu rahalisi vahendeid, näiteks toetuslepingud, rahalist toetust käsitlevad lepingud, finantsraampartnerluse lepingud, rahastamislepingud ja tagatislepingud;
- c) „muud liidu programmide või meetmete rakendamise seotud reeglid“ – reeglid, mis on sätestatud liidu üldeelarve suhtes kohaldatavas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL, Euratom) 2018/1046 (*) (edaspidi „finantsmäärus“) ning tööprogrammides või konkursikutsetes või muudes liidu väljavalimismenetlustes;
- d) „liidu väljavalimismenetlus“ – liidu rahaliste vahendite eraldamise menetlus, mille on algatanud liit või isikud või üksused, kellele on tehtud ülesandeks rakendada liidu rahalisi vahendeid;
- e) „Uus-Meremaa üksus“ – mis tahes liiki üksus, kas siis füüsiline isik, juriidiline isik või muud liiki üksus, kes võib osaleda liidu programmi või meetme tegevuses vastavalt alusaktile ja kes elab või asub Uus-Meremaal;
- f) „ELi eelarveaasta“ – ajavahemik 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnustatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).

Artikkel 3

Osalemise kindlaksmääramine

1. Uus-Meremaa võib osaleda liidu programmides või meetmetes või erandjuhtudel nende osades, mis on avatud Uus-Meremaa osalemiseks vastavalt alusaktidele ja mis on hõlmatud käesoleva lepingu protokollidega, ning anda neisse oma panuse.
2. Teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammis (2021–2027) „Euroopa horisont“ osalemise eritingimused on Uus-Meremaa puhul sätestatud käesoleva lepingu protokollis, mis käsitleb Uus-Meremaa ühinemist teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammiga „Euroopa horisont“ (2021–2027). Erandina käesoleva lepingu artikli 15 lõikest 8 võib käesoleva lepingu artikli 14 alusel moodustatud ühiskomitee kõnealust protokollit muuta.
3. Erandina käesoleva lepingu artikli 15 lõikest 8 sätestatakse Uus-Meremaa muudes liidu programmides või meetmetes osalemise eritingimused käesoleva lepingu protokollides, mille võtab vastu ja mida muudab käesoleva lepingu artikli 14 alusel moodustatud ühiskomitee.
4. Protokollides:
  - a) määratakse kindlaks liidu programmid, meetmed või erandjuhtudel nende osad, milles Uus-Meremaa osaleb;
  - b) sätestatakse osalemise kestus, mis on ajavahemik, mille jooksul Uus-Meremaa ja Uus-Meremaa üksused võivad taotleda liidupoolset rahastamist või mille jooksul neile võidakse teha ülesandeks rakendada liidu rahalisi vahendeid;
  - c) sätestatakse Uus-Meremaa ja Uus-Meremaa üksuste osalemise eritingimused, sealhulgas erikord, mille alusel rakendatakse käesoleva lepingu artiklite 6 ja 7 kohaseid finantstingimusi, käesoleva lepingu artikli 8 kohase korrigeerimismehhanismi erikord ning kõnealuste liidu programmide või meetmete rakendamiseks loodud struktuurides osalemise tingimused. Need tingimused peavad olema kooskõlas käesoleva lepinguga ning ühe või mitme liidu institutsiooni alusaktide ja õigusaktidega, millega sellised struktuurid on loodud;
  - d) sätestatakse asjakohasel juhul Uus-Meremaa osamaksu suurus liidu programmis, mida rakendatakse rahastamisvahendi või eelarvelise tagatise kaudu.

Artikkel 4

Liidu programmi või meetet käsitlevate reeglite järgimine

1. Uus-Meremaa osaleb käesoleva lepingu protokollidega hõlmatud liidu programmides või meetmetes või nende osades käesolevas lepingus ja selle protokollides ning alusaktides ja muudes liidu programmide ja meetmete rakendamisega seotud reeglites sätestatud tingimustel.
2. Lõikes 1 osutatud tingimused hõlmavad järgmist:
  - a) Uus-Meremaa üksuste osalemiskõlblikkus ja muud Uus-Meremaa seotud osalemiskõlblikkuse tingimused, eelkõige päritolu, tegevuskoha või kodakondsuse kohta;
  - b) tingimused, mida kohaldatakse Uus-Meremaa osalemiskõlblike üksuste taotluste esitamise, hindamise ja valimise suhtes ning nende üksuste poolt meetmete rakendamise suhtes.
3. Lõike 2 punktis b osutatud tingimused on samaväärsed liidu liikmesriikide osalemiskõlblike üksuste suhtes, sealhulgas liidu piiravate meetmete ⁽⁵⁾ järgimise suhtes kohaldatavate tingimustega, kui lõikes 1 osutatud tingimustes ei ole sätestatud teisiti.

⁽⁵⁾ Liidu piiravad meetmed on piiravad meetmed, mis on võetud vastu vastavalt Euroopa Liidu lepingule või Euroopa Liidu toimimise lepingule.

Artikkel 5

Uus-Meremaa osalemine liidu programmide või meetmete juhtimises

1. Uus-Meremaa esindajatel või ekspertidel või Uus-Meremaa määratud ekspertidel on lubatud osaleda vaatlejatena – välja arvatud juhul, kui tegemist on päevakorrapunktidega, mille käsitlemine on ette nähtud ainult liidu liikmesriikidele või mis puudutavad liidu programmi või meetet või nende osi, milles Uus-Meremaa ei osale – komiteede ja eksperdirühmade koosolekutel või muudel sarnastel koosolekutel, kus osalevad liikmesriikide esindajad või eksperdid või liikmesriikide määratud eksperdid ning millega aidatakse Euroopa Komisjonil rakendada ja juhtida liidu programme või meetmeid või nende osi, milles Uus-Meremaa osaleb kooskõlas käesoleva lepingu artikliga 3, või mille Euroopa Komisjon on loonud, et rakendada liidu õigust seoses kõnealuste programmide või meetmete või nende osadega. Uus-Meremaa esindajad või eksperdid või Uus-Meremaa määratud eksperdid ei viibi kohal hääletamise ajal. Uus-Meremaale antakse teada hääletuse tulemus.
2. Kui eksperte või hindajaid ei määrata ametisse kodakondsuse alusel, ei jäeta Uus-Meremaa kodanikke kõrvale kodakondsuse tõttu. Uus-Meremaa võtab nõuetekohaselt arvesse oma kohustusi Te Tiriti o Waitangi lepingu alusel, kui ta julgustab oma kodanikke ekspertideks kandideerima.
3. Kui lõikes 1 sätestatud tingimustest ei tulene teisiti, kohaldatakse Uus-Meremaa esindajate lõikes 1 osutatud koosolekutel või muudel liidu programmide või meetmete rakendamisega seotud koosolekutel osalemise suhtes samu reegleid ja menetlusi, mida kohaldatakse liidu liikmesriikide esindajate suhtes, seoses sõnavõtuõigusega, teabe ja dokumentide saamisega, välja arvatud juhul, kui tegemist on päevakorrapunktidega, mille käsitlemine on ette nähtud ainult liidu liikmesriikidele või mis puudutavad liidu programmi või meetet või nende osi, milles Uus-Meremaa ei osale. Käesoleva lepingu protokollides võidakse kindlaks määrata reisi- ja elamiskulude hüvitamise täiendav kord.
4. Käesoleva lepingu protokollides võib kindlaks määrata lisakorra ekspertide osalemiseks ning Uus-Meremaa osalemiseks liidu programmide või meetmete rakendamiseks loodud juhatustes ja struktuurides, nagu on kindlaks määratud asjaomases protokollis.

Artikkel 6

Finantstingimused

1. Uus-Meremaa või Uus-Meremaa üksuste liidu programmides või meetmetes või erandjuhtudel nende osades osalemise tingimus on, et Uus-Meremaa panustab rahaliselt vastavasse liidu üldeelarve (edaspidi „liidu eelarve“) kohasesse rahastamisse.
2. Iga liidu programmi või meetme või erandjuhtudel nende osade puhul on osamaks järgmiste maksete summa:
  - a) tegevustoetus ja
  - b) osalustasu.
3. Osamaks on iga-aastane makse, mis tehakse ühe või mitme osamaksena.
4. Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõike 9 ja artikli 7 kohaldamist, on osalustasu 4 % iga-aastasest tegevustoetusest ja seda ei kohandata tagasiulatuvalt. Alates 2028. aastast võib käesoleva lepingu artikli 14 alusel moodustatud ühiskomitee osalustasu suurust kohandada.
5. Tegevustoetus katab tegevus- ja toetuskulud ning täiendab nii kulukohustuste kui ka maksete assigneeringutena summasid, mis on kantud lõplikult vastu võetud liidu eelarvesse programmide või meetmete või erandjuhtudel nende osade jaoks, millele asjakohasel juhul lisandub sihtotstarbeline välistulu, mis ei tulene teiste rahastajate osamaksudest liidu programmidesse ja meetmetesse, nagu on kindlaks määratud käesoleva lepingu iga vastava protokolliga.

6. Tegevustoetus põhineb panustamis põhimõttel, mis on kindlaks määratud Uus-Meremaa (turuhindades arvatud) sisemajanduse koguprodukti (SKP) ja liidu (turuhindades arvatud) SKP suhtena. Kohaldatavad SKPd turuhindades määravad kindlaks selleks otstarbeks määratud Euroopa Komisjoni talitused, tuginedes kõige värskematele statistilistele andmetele, mis on kättesaadavad eelarve arvutamiseks aastal, mis eelneb aastale, mil iga-aastane makse kuulub tasumisele. Selle panustamis põhimõtte kohandused võib sätestada asjaomastes protokollides.

7. Tegevustoetus põhineb sellel, et kohaldatakse panustamis põhimõtet selliste esialgsete kulukohustuste assigneeringute (millele on lisatud summa vastavalt lõikele 5) suhtes, mis on kantud lõplikult vastu võetud liidu eelarvesse kohaldatavaks aastaks nende liidu programmide või meetmete või erandjuhtudel nende osade rahastamiseks, milles Uus-Meremaa osaleb.

8. Erandina lõigetest 6 ja 7 on Uus-Meremaa tegevustoetus programmile „Euroopa horisont“ aastateks 2023–2027 järgmine:

- 2023 – 2 110 000 eurot,
- 2024 – 2 900 000 eurot,
- 2025 – 4 200 000 eurot,
- 2026 – 4 200 000 eurot,
- 2027 – 5 040 000 eurot.

9. Artikli lõike 2 punktis b osutatud osalustasu on aastatel 2023–2027 järgmine:

- 2023: 1,5 %,
- 2024: 2 %,
- 2025: 2,5 %,
- 2026: 3 %,
- 2027: 4 %.

10. Liit esitab taotluse korral Uus-Meremaale tema osamaksu kohta teabe, mis sisaldub eelarvepädevatele ja eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavatele liidu institutsioonidele esitatud eelarve-, raamatupidamis-, tulemus- ja hindamisalases teabes seoses liidu programmidega või meetmetega või erandjuhtudel nende osadega, milles Uus-Meremaa osaleb. Selle teabe esitamisel võetakse igakülgselt arvesse liidu ja Uus-Meremaa konfidentsiaalsus- ja andmekaitsereegleid ning see ei piira teavet, mida Uus-Meremaal on õigus saada käesoleva lepingu artikli 10 alusel.

11. Kõik Uus-Meremaa osamaksud või Euroopa Liidu maksed ning tasumisele kuuluvate või laekuvate summade arvutused tehakse eurodes.

12. Üksikasjalikud sätted käesoleva artikli rakendamiseks esitatakse asjaomastes protokollides.

Artikkel 7

Liidu programmid ja meetmed, mille suhtes kohaldatakse tegevustoetuse kohandamismehhanismi

1. Kui asjaomases protokollis on nii sätestatud, võib liidu programmi või meetme või erandjuhtudel nende osade aasta N tegevustoetust ühel või mitmel järgmisel aastal tagasiulatuvalt kohandada, lähtudes kõnealuse aasta kulukohustuste assigneeringute suhtes võetud eelarvelistest kulukohustustest, nende täitmisest juriidiliste kohustustena ja nende vabastamisest.

2. Esimene kohandus tehakse aastal N+1, kui tegevustoetust kohandatakse esialgse toetuse ja korrigeeritud toetuse vahe võrra, mis arvutatakse, kohaldades aasta N panustamis põhimõtet, mida kohandatakse, kohaldades koefitsienti, kui asjaomases protokollis on nii sätestatud, järgmiste summade kogusumma suhtes:

a) eelarvelised kulukohustused, mis on võetud kulukohustuste assigneeringute suhtes, mis on heaks kiidetud aastal N vastuvõetud liidu eelarve alusel, ning vabastatud kulukohustustele vastatavate uuesti kättesaadavaks tehtud kulukohustuste assigneeringute suhtes, ning

b) sihtotstarbelise välistulu assigneeringud, mis ei tulene käesoleva lepingu iga asjaomase protokolliga hõlmatud teiste rahastajate osamaksudest liidu programmides ja meetmetes ning mis olid kättesaadavad aasta N lõpus.

3. Igal järgmisel aastal, kuni kõik aastast N saadaolevate kulukohustuste assigneeringute alusel rahastatavad eelarvelised kulukohustused on makstud või vabastatud, ning hiljemalt kolme aasta jooksul pärast liidu programmi lõppu või pärast aastale N vastava mitmeaastase finantsraamistiku lõppu (olenevalt sellest, kumb on varem), arvutab liit aasta N osamaksu kohanduse, vähendades Uus-Meremaa osamaksu summa võrra, mis saadakse, rakendades aasta N panustamis põhimõtet (mida kohandatakse, kui asjaomases protokollis on nii sätestatud) kulukohustuste vabastamiste suhtes, mis on toimunud igal aastal aasta N kulukohustuste suhtes, mida rahastatakse liidu eelarvest, või uuesti kättesaadavaks tehtud vabastatud kulukohustuste suhtes.

4. Kui käesoleva lepingu iga asjaomase protokolliga hõlmatud sihtotstarbelise välistulu assigneeringud, mis ei tulene teiste rahastajate osamaksudest liidu programmidesse ja meetmetesse, tühistatakse, siis vähendatakse Uus-Meremaa osamaksu asjaomasesse liidu programmi või meetmesse või erandjuhtudel nende osadesse summa võrra, mis saadakse aasta N panustamis põhimõtte (mida kohandatakse, kui asjaomases protokollis on nii sätestatud) kohaldamisel tühistatud summa suhtes.

Artikkel 8

Liidu programmid ja meetmed, mille suhtes kohaldatakse automaatset korrigeerimismehhanismi

1. Automaatset korrigeerimismehhanismi kohaldatakse seoses liidu programmide või meetmete või erandjuhtudel nende osadega, mille puhul on automaatse korrigeerimismehhanismi kohaldamine asjaomase protokolliga ette nähtud. Automaatse korrigeerimismehhanismi kohaldamine võib piirduda asjaomases protokollis kindlaks määratud liidu programmi või meetme osadega, mida rakendatakse toetuste kaudu, mille jaoks korraldatakse konkurentsipõhiseid konkursse. Üksikasjalikud reeglid liidu programmi või meetme nende osade kindlaksmääramiseks, mille suhtes automaatset korrigeerimismehhanismi kohaldatakse või ei kohaldata, võib kehtestada asjaomases protokollis.

2. Automaatse korrigeerimise summa liidu programmi või meetme või erandjuhtudel nende osade puhul on Uus-Meremaa või Uus-Meremaa üksuste poolt tegelikult võetud, asjaomase aasta kulukohustuste assigneeringutest rahastatavate juriidiliste kohustuste esialgsete summade ja sama perioodi hõlmava, Uus-Meremaa poolt makstud vastava tegevustoetuse (mida on kohandatud vastavalt artiklile 7, kui vastavas protokollis on selline kohandamine ette nähtud), välja arvatud toetuskulud, vahe.

3. Üksikasjalikud reeglid käesoleva artikli lõikes 2 osutatud juriidiliste kohustuste asjaomaste summade kindlaksmääramiseks, sealhulgas konsortsiumide puhul, ja automaatse korrigeerimise arvutamiseks võib sätestada asjaomases protokollis.

Artikkel 9

Hindamised ja auditid

1. Liidul on õigus teha kooskõlas ühe või mitme liidu institutsiooni või asutuse kehtivate õigusaktidega ning vastavalt asjakohastele kokkulepetele ja/või lepingutele tehnilisi, teaduslikke, finants- või muud liiki hindamisi ja auditeid liidu rahalisi vahendeid saava ning Uus-Meremaal elava füüsilise isiku või Uus-Meremaal asuva õigussubjekti valdustes ja liidu rahaliste vahendite rakendamisega seotud kolmandate isikute valdustes. Selliseid hindamisi ja auditeid võivad teha liidu institutsioonide ja asutuste, eelkõige Euroopa Komisjoni ja Euroopa Kontrollikoja esindajad või muud Euroopa Komisjoni volitatud isikud. Liidu institutsioonide ja asutuste esindajad ning teised Euroopa Komisjoni volitatud isikud tegutsevad oma ülesannete täitmisel Uus-Meremaa territooriumil kooskõlas Uus-Meremaa õigusega.

2. Lõike 1 kohaldamisel on liidu institutsioonide ja asutuste, eelkõige Euroopa Komisjoni ja Euroopa Kontrollikoja esindajatel ning muudel Euroopa Komisjoni volitatud isikutel asjakohane juurdepääs ruumidele, töökohtadele ja dokumentidele (elektroonilistele ja paberdokumentidele) ning kogu teabele, mis on vajalik selliste auditite tegemiseks, sealhulgas õigus saada auditeeritava füüsilise või juriidilise isiku või auditeeritava kolmanda isiku valduses olevatest dokumentidest või andmekandjate sisust füüsiline/elektroniline koopia ja väljavõtted.

3. Uus-Meremaa ei tõkesta lõikes 2 osutatud esindajate ja muude isikute sisenemist Uus-Meremaale ning nende juurdepääsu valdustele käesolevas artiklis osutatud ülesannete täitmiseks ega loo sellele takistusi.

4. Hindamised ja auditid võib läbi viia ka pärast käesoleva lepingu protokolliga kohaldamise peatamist kooskõlas käesoleva lepingu artikli 15 lõikega 4, ajutise kohaldamise lõpetamist või käesoleva lepingu lõpetamist ühe või mitme liidu institutsiooni kohaldatavates õigusaktides sätestatud tingimustel ning nii, nagu on sätestatud asjaomastes kokkulepetes ja/või lepingutes, mis puudutavad liidu eelarve täitmise juriidilisi kohustusi ja mille liit on sõlminud enne asjaomase protokolliga kohaldamise peatamise, ajutise kohaldamise lõpetamise või käesoleva lepingu lõpetamise jõustumise kuupäeva.

Artikkel 10

Võitlus õigusnormide rikkumise, pettuste, kelmuste ja muude liidu finantshuve kahjustavate kuritegude vastu

1. Euroopa Komisjonil ja Euroopa Pettustevastasel Ametil (OLAF) on õigus korraldada haldusuurimisi, sealhulgas kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi Uus-Meremaa territooriumil. Kõnealused uurimised viiakse läbi kooskõlas tingimustega, mis on kehtestatud ühe või mitme liidu institutsiooni kehtivate õigusaktidega ning sätestatud asjakohastes kokkulepetes ja/või lepingutes. Oma ülesannete täitmisel Uus-Meremaa territooriumil tegutsevad Euroopa Komisjon ja OLAF kooskõlas Uus-Meremaa õigusega.

2. Uus-Meremaa pädevad asutused teavitavad Euroopa Komisjoni või OLAFit mõistliku aja jooksul kõigist neile teatavaks saanud asjaoludest või kahtlustest, mis on seotud õigusnormi rikkumise, pettuse, kelmuse või muu ebaseadusliku tegevusega, mis kahjustab liidu finantshuve.

3. Lõike 1 kohaldamisel võib kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi teha iga sellise Uus-Meremaal elava füüsilise isiku või Uus-Meremaal asuva õigussubjekti valdustes, kes saab liidult rahalisi vahendeid, ning iga sellise Uus-Meremaal elava või asuva kolmanda isiku valdustes, kes osaleb selliste liidu rahaliste vahendite rakendamises.

4. Kohapealsed kontrollid ja inspekteerimised valmistab ette ja viib läbi Euroopa Komisjon või OLAF tihedas koostöös Uus-Meremaa pädeva asutusega, kelle Uus-Meremaa valitsus on määranud. Määratud asutust teavitatakse aegsasti kontrolli ja inspekteerimise olemusest, eesmärgist ja õiguslikust alusest, et asutusel oleks võimalik abi osutada. Sel eesmärgil võivad Uus-Meremaa pädevate asutuste töötajad osaleda kohapealses kontrollis ja inspekteerimises.

5. Uus-Meremaa ametiasutuste taotlusel võib kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi teha koos Euroopa Komisjoni või OLAFiga.

6. Euroopa Komisjoni esindajatel ja OLAFi töötajatel on juurdepääs kogu teabele ja kõigile dokumentidele, sealhulgas elektroonilistele andmetele, mis on seotud asjaomaste tegevustega ja mida on vaja kohapealsete kontrollide ja inspekteerimiste nõuetekohaseks läbiviimiseks. Eelkõige võivad nad asjaomaseid dokumente kopeerida.

7. Kui isik, üksus või muu kolmas isik on kohapealse kontrolli või inspekteerimise vastu, osutavad Uus-Meremaa ametiasutused oma riigiseste õigusnormide kohaselt Euroopa Komisjonile või OLAFile abi, et neil oleks võimalik täita oma ülesandeid kohapealse kontrolli või inspekteerimise tegemisel. See abi hõlmab asjakohaste ettevaatusabinõude võtmist riigisisese õiguse alusel, muu hulgas tõendite kaitseks.

8. Euroopa Komisjon või OLAF teavitab Uus-Meremaa asutusi selliste kontrollide ja inspekteerimiste tulemustest. Eeskätt edastab Euroopa Komisjon või OLAF võimalikult kiiresti Uus-Meremaa pädevale asutusele kõik asjaolud või kahtlused seoses õigusnormi rikkumisega, millest nad on kohapealse kontrolli või inspekteerimise käigus teadlikuks saanud.

9. Euroopa Komisjon võib kehtestada kooskõlas liidu õigusaktidega liidu programmi või meetme rakendamises osalevatele Uus-Meremaa juriidilistele või füüsilistele isikutele haldusmeetmeid ja -karistusi, ilma et see mõjutaks Uus-Meremaa kriminaalõiguse kohaldamist.

10. Käesoleva artikli nõuetekohaseks rakendamiseks vahetavad Euroopa Komisjon või OLAF ja Uus-Meremaa pädevad asutused korrapäraselt teavet ning konsulteerivad ühe lepinguosalise taotlusel üksteisega.
11. Uus-Meremaa määrab OLAFiga tulemusliku koostöö tegemise ja teabe vahetamise soodustamiseks kontaktpunkti.
12. Euroopa Komisjoni või OLAFi ja Uus-Meremaa pädevate asutuste vahelises teabevahetuses võetakse igakülgset arvesse konfidentsiaalsusnõudeid. Teabevahetuses edastatavaid isikuandmeid kaitstakse vastavalt kohaldatavatele õigusnormidele.
13. Uus-Meremaa ametiasutused teevad koostööd Euroopa Prokuratuuriga, et võimaldada tal kooskõlas kohaldatavate õigusaktidega täita oma kohustust uurida liidu finantshuve kahjustavaid kuritegusid, esitada nende toimepanijatele ja neis osavõtjatele süüdistusi ning anda nad kohtu alla.

Artikkel 11

Artiklite 9 ja 10 muutmine

Käesoleva lepingu artikli 14 alusel moodustatud ühiskomitee võib muuta artikleid 9 ja 10, eelkõige selleks, et võtta arvesse ühe või mitme liidu institutsiooni õigusaktide muudatusi.

Artikkel 12

Sissenõudmine ja täitmine

1. Euroopa Komisjon võib võtta vastu otsuse, millega kehtestatakse Uus-Meremaa muule üksusele kui riik rahaline kohustus seoses nõuetega, mis tulenevad liidu programmidest, meetmetest, tegevustest või projektidest. Kui pärast kõnealuse otsuse teatavakstegemist Uus-Meremaa üksusele vastavalt artiklile 13 ei tee kõnealune üksus makset ettenähtud tähtaja jooksul, teatab Euroopa Komisjon otsusest Uus-Meremaa valitsuse määratud pädevale asutusele ning Uus-Meremaa valitsus maksab Euroopa Komisjonile rahalise kohustuse summa ja taotleb selle summa tagasimaksmist Uus-Meremaa üksuselt, kellele on kehtestatud rahaline kohustus sõlmitud lepingute alusel.
2. Selleks et tagada selliste Euroopa Liidu Kohtu otsuste ja määruste täidetavus, mis on tehtud liidu programmide, tegevuste, meetmete või projektidega seotud lepingus või kokkuleppes sisalduva vahekohtuklausli kohaldamisel, kui sellistest kohtuotsustest või -määrustest on teavitatud asjaomast Uus-Meremaa üksust kooskõlas Euroopa Liidu Kohtu teavitamist käsitlevate reeglitega ning kõnealune üksus ei maksa kindlaksmääratud summasid kahe kuu ja kümne päeva jooksul, teatab Euroopa Komisjon oma nimel või asjaomase rakendusameti või Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) alusel loodud liidu asutuste nimel Euroopa Liidu Kohtu otsusest või määrusest Uus-Meremaa valitsuse määratud pädevale asutusele ning Uus-Meremaa valitsus maksab Euroopa Komisjonile rahalise kohustuse summa ja taotleb selle summa tagasimaksmist Uus-Meremaa üksuselt, kellele on kehtestatud rahaline kohustus sõlmitud lepingute alusel.
3. Uus-Meremaa valitsus teatab Euroopa Komisjonile oma määratud pädeva asutuse.
4. Lõikes 1 osutatud Euroopa Komisjoni otsuste seaduslikkuse kontroll ja selle täitmise peatamine kuulub Euroopa Liidu Kohtu pädevusse.

Artikkel 13

Suhtlemine, teavitamine ja teabevahetus

Liidu programmide või meetmete rakendamisel või nende programmide või meetmete üle kontrolli tegemises osalevatel liidu institutsioonidel ja asutustel on õigus suhelda otse, sealhulgas elektrooniliste teabevahetussüsteemide kaudu, iga liidu rahalisi vahendeid saava Uus-Meremaal elava füüsilise isiku või Uus-Meremaal asuva õigussubjektiga ning iga liidu rahaliste vahendite rakendamises osaleva, Uus-Meremaal elava või seal asuva kolmanda isikuga. Euroopa Komisjonil on õigus teatada

käesoleva lepingu artikli 12 lõigetes 1 ja 2 osutatud otsustest, kohtuotsustest ja -määrustest otse Uus-Meremaal elavatele isikutele ja seal asuvatele juriidilistele isikutele. Sellised isikud, üksused ja kolmandad isikud võivad esitada kogu asjakohase teabe ja kõik dokumendid, mille nad peavad esitama liidu programmi suhtes kohaldatavate liidu õigusaktide ja selle programmi või meetme rakendamiseks sõlmitud lepingute või rahastamislepingute alusel, otse liidu institutsioonidele ja asutustele.

Artikkel 14

Ühiskomitee

1. Moodustatakse ühiskomitee. Ühiskomitee ülesanded hõlmavad järgmist:
  - a) käesoleva lepingu ja selle protokollide rakendamise, eelkõige järgmise hindamine ja läbivaatamine:
    - i) Uus-Meremaa õigussubjektide osalemine ja tulemused liidu programmides ja meetmetes;
    - ii) kui see on asjakohane, siis (vastastikuse) avatuse tase kummagi lepinguosalise õigussubjektidele osalemiseks teise lepinguosalise programmides või meetmetes või erandjuhtudel nende osades;
    - iii) käesoleva lepingu protokollidega hõlmatud liidu programmide või meetmete suhtes kohaldatava osamaksu mehhanismi ja asjakohasel juhul automaatse korrigeerimismehhanismi rakendamine;
    - iv) teabevahetus ja, kui see on asjakohane, siis tulemuste, sealhulgas intellektuaalomandi õiguste kasutamist käsitlevate võimalike küsimuste läbivaatamine;
  - b) kummagi lepinguosalise taotluse korral piirangute arutamine, mida lepinguosalsed on kohaldanud või kavandanud seoses juurdepääsuga oma vastavatele teadusuuringute ja innovatsiooniprogrammidele, sealhulgas eelkõige meetmete puhul, mis on seotud nende strateegiliste varade, huvide, sõltumatusse või turvalisusega ning Uus-Meremaa puhul maoride õiguste ja kohustustega vastavalt Te Tiriti o Waitangi lepingule;
  - c) koostöö parandamise ja arendamise võimaluste uurimine;
  - d) käesoleva lepingu protokollidega hõlmatud liidu programmide või meetmetega seotud poliitikasuundade ja prioriteetide ühine arutamine;
  - e) teabe vahetamine, muu hulgas uute õigusaktide, otsuste või riiklike programmide kohta, mis on käesoleva lepingu ja selle protokollide rakendamise seisukohast asjakohased;
  - f) käesoleva lepingu protokollide vastuvõtmine Uus-Meremaa liidu programmides või meetmetes või erandjuhtudel nende osades osalemise eritingimuste kohta või vajaduse korral kõnealuste protokollide muutmine otsusega;
  - g) otsusega artiklite 9 ja 10 muutmine, eelkõige selleks, et võtta arvesse ühe või mitme liidu institutsiooni õigusaktide muudatusi.
2. Ühiskomitee võtab otsused vastu konsensuse alusel. Ühiskomitee otsuses täpsustatakse otsuse jõustumise kuupäev või, kui seda nõuab lepinguosalise riigisisene õigussüsteem, sätestatakse, et käesoleva lepingu muudatused, uued protokollid või nende muudatused jõustuvad pärast seda, kui lepinguosalsed on kirjalikult teatanud mis tahes kehtivate õiguslike nõuete ja menetluste lõpuleviimisest.
3. Ühiskomitee, kuhu kuuluvad liidu ja Uus-Meremaa esindajad, võtab vastu oma töökorra.
4. Ühiskomitee võib otsustada luua vastavalt vajadusele ekspertide tasandil töörühmi/nõuandeorganeid, kes aitavad kaasa käesoleva lepingu rakendamisele.
5. Ühiskomitee tuleb kokku vähemalt kord aastas ja kui eriasjaolud seda nõuavad, ükskõik kumma lepinguosalise taotlusel. Kohtumisi korraldavad ja võõrustavad vaheldumisi liit ja Uus-Meremaa valitsus.

6. Ühiskomitee teeb pidevalt tööd, vahetades sidevahendite kaudu asjakohast teavet, eelkõige seoses Uus-Meremaa õigussubjektide osalemise/tulemustega. Eelkõige võib ühiskomitee vajaduse korral täita oma ülesandeid kirjalikult.

Artikkel 15

Lõppsätted

1. Käesolev leping jõustub päeval, mil lepinguosalisel on teineteisele teatanud omasel eesmärgil vajalike sisemenetluste lõpuleviimisest.

2. Liit ja Uus-Meremaa võivad käesolevat lepingut kohaldada ajutiselt kooskõlas oma vastavate sisemenetluste ja õigusaktidega. Ajutine kohaldamine algab kuupäeval, mil lepinguosalisel teatavad teineteisele selleks vajalike sisemenetluste lõpuleviimisest.

3. Kui Uus-Meremaa teatab liidule, et ta ei vii lõpule käesoleva lepingu jõustumiseks vajalikke sisemenetlusi, lõpetatakse käesoleva lepingu ajutine kohaldamine alates kuupäevast, mil liit saab kõnealuse teate, mis loetakse käesoleva lepingu tähenduses lõpetamise kuupäevaks.

Käesoleva lepingu artikli 14 alusel moodustatud ühiskomitee otsuste kohaldamine lõpeb samal kuupäeval.

4. Liit võib peatada käesoleva lepingu asjaomase protokolliga kohaldamise, kui Uus-Meremaa ei maksa osaliselt või täielikult asjaomase liidu programmi või meetme kohast osamaksu.

Maksmata jätmise korral, mis võib märkimisväärselt ohustada asjaomase liidu programmi või meetme rakendamist ja juhtimist, saadab Euroopa Komisjon ametliku meeldetuletuskirja. Kui 20 tööpäeva jooksul pärast ametliku meeldetuletuskirja saatmist ei ole makset tehtud, teatab liit Uus-Meremaale vastava protokolliga kohaldamise peatamisest ametliku teatega, mis jõustub 15 päeva möödumisel sellest, kui Uus-Meremaa on kõnealuse teate kätte saanud.

Kui protokolliga kohaldamine peatatakse, ei või Uus-Meremaa üksused osaleda liidu väljavalimismenetluses, mis ei ole peatamise jõustumise ajaks veel lõpule viidud. Liidu väljavalimismenetlus loetakse lõpuleviiduks, kui selle menetluse tulemusena on võetud juriidilised kohustused.

Peatamine ei mõjuta Uus-Meremaa üksuste juriidilisi kohustusi, mis võeti asjaomase liidu programmi või meetme alusel enne peatamise jõustumist. Asjaomast protokolliga kohaldatakse jätkuvalt selliste juriidiliste kohustuste suhtes.

Liit teavitab Uus-Meremaad viivitamata, kui maksmisele kuuluva osamaksu kogusumma on liidule laekunud. Peatamine lõpetatakse kohe pärast selle teate edastamist.

Alates peatamise lõpetamise kuupäevast võivad Uus-Meremaa üksused taas osaleda pärast nimetatud kuupäeva asjaomase liidu programmi või meetme alusel algatatud liidu väljavalimismenetlustes ja enne nimetatud kuupäeva algatatud liidu väljavalimismenetlustes, mille puhul ei ole taotluste esitamise tähtaeg möödunud.

5. Kumbki lepinguosaline võib käesoleva lepingu igal ajal lõpetada, esitades teisele lepinguosalisele kirjaliku teate oma kavatsuse kohta leping lõpetada. Käesoleva lepingu võib lõpetada ainult tervikuna. Leping lõpetamine jõustub kolme kalendrikuu möödumisel kuupäevast, mil kõnealune kirjalik teade on jõudnud adressaadini. Käesoleva lepingu tähenduses on lõpetamise kuupäev lõpetamise jõustumise kuupäev.

6. Kui käesoleva lepingu ajutine kohaldamine lõpetatakse vastavalt lõikele 3 või leping lõpetatakse vastavalt lõikele 5, lepivad lepinguosalisel kokku, et:

a) projektid, meetmed, tegevused või nende osad, mille suhtes on käesoleva lepingu ajutise kohaldamise ajal ja/või pärast käesoleva lepingu jõustumist ja enne käesoleva lepingu kohaldamise lõpetamist või lepingu lõpetamist võetud juriidilised kohustused, jätkuvad kuni nende lõpuleviimiseni käesolevas lepingus sätestatud tingimustel;

- b) aasta N, mille jooksul käesoleva lepingu ajutine kohaldamine või käesolev leping lõpetatakse, asjaomase liidu programmi või meetme osamaks makstakse täielikult vastavalt käesoleva lepingu artiklile 6 ja asjaomaste protokollide reeglitele. Kui kohaldatakse kohandamismehhanismi, kohandatakse aasta N asjaomasele liidu programmile või meetmele eraldatavat tegevustoetust vastavalt käesoleva lepingu artiklile 7. Liidu programmide või meetmete puhul, mille suhtes kohaldatakse nii kohandamismehhanismi kui ka automaatset korrigeerimismehhanismi, kohandatakse aasta N asjakohast tegevustoetust vastavalt käesoleva lepingu artiklile 7 ja korrigeeritakse vastavalt lepingu artiklile 8. Programmide või meetmete puhul, mille suhtes kohaldatakse üksnes korrigeerimismehhanismi, korrigeeritakse aasta N asjakohast tegevustoetust vastavalt käesoleva lepingu artiklile 8. Aastal N asjaomasele liidu programmile või meetmele osamaksu osana makstud osalustasu ei kohandata ega korrigeerita;
- c) kui kohandamismehhanismi kohaldatakse pärast aastat, mil käesoleva lepingu ajutine kohaldamine või käesolev leping lõpetatakse, kohandatakse vastavalt artiklile 7 tegevustoetusi, mis on makstud asjaomasele liidu programmile või meetmele nende aastate eest, mil käesolevat lepingut kohaldati. Liidu programmide või meetmete puhul, mille suhtes kohaldatakse nii kohandamismehhanismi kui ka automaatset korrigeerimismehhanismi, kohandatakse neid tegevustoetusi vastavalt artiklile 7 ja korrigeeritakse automaatselt vastavalt artiklile 8. Liidu programmide või meetmete puhul, mille suhtes kohaldatakse üksnes korrigeerimismehhanismi, korrigeeritakse asjakohast tegevustoetust automaatselt vastavalt artiklile 8.
7. Lepinguosalisel määravad mõlema lepinguosalise nõusolekul kindlaks kõik muud käesoleva lepingu ajutise kohaldamise lõpetamise või lepingu lõpetamise tagajärjed.
8. Käesolevat lepingut võib muuta üksnes kirjalikult mõlema lepinguosalise nõusolekul. Muudatuste jõustumisel järgitakse sama menetlust, mida kohaldatakse käesoleva lepingu jõustumisel, nagu on sätestatud lõikes 1.
9. Lõigete 1, 2, 3 ja 5 kohased kirjalikud teated saadetakse Euroopa Liidu Nõukogu peasekretärile ning Uus-Meremaa välis- ja kaubandusministeeriumi peadirektorile.
10. Protokollid on käesoleva lepingu lahutamatu osa.
11. Käesolev leping on koostatud kahes eksemplaris bulgaaria, eesti, hispaania, hollandi, horvaadi, iiri, inglise, itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, rumeenia, saksa, slovaki, sloveeni, soome, taani, tšehhi ja ungari keeles, kusjuures kõik nimetatud tekstid on võrdselt autentsed. Tõlgendamise lahkevuste korral on ülimuslik ingliskeelne tekst.

Съставено в Брюксел на девети юли две хиляди двадесет и трета година.

Hecho en Bruselas, el nueve de julio de dos mil veintitrés.

V Bruselu dne devátého července dva tisíce dvacet tři.

Udfærdiget i Bruxelles den niende juli to tusind og treogtyve.

Geschehen zu Brüssel am neunten Juli zweitausenddreißig.

Kahe tuhande kahekümne kolmanda aasta juulikuu üheksandal päeval Brüsselis.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις εννέα Ιουλίου δύο χιλιάδες είκοσι τρία.

Done at Brussels on the ninth day of July in the year two thousand and twenty three.

Fait à Bruxelles, le neuf juillet deux mille vingt-trois.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil, an naoú lá d'Iúil sa bhliain dhá mhíle fiche a trí.

Sastavljeno u Bruxellesu devetog srpnja godine dvije tisuće dvadeset treće.

Fatto a Bruxelles, addì nove luglio duemilaventitré.

Briselē, divi tūkstoši divdesmit trešā gada devītajā jūlijā.

Priimta du tūkstančiai dvidešimt trečių metų liepos devintą dieną Briuselyje.

Kelt Brüsszelben, a kétezer-huszonharmadik év július havának kilencedik napján.

Magħmul fi Brussell, fid-disa' jum ta' Lulju fis-sena elfejn u tlieta u għoxrin.

Gedaan te Brussel, negen juli tweeduizend drieëntwintig.

Sporządzono w Brukseli dnia dziewiątego lipca roku dwa tysiące dwudziestego trzeciego.

Feito em Bruxelas, em nove de julho de dois mil e vinte e três.

Întocmit la Bruxelles la nouă iulie două mii douăzeci și trei.

V Bruseli deviateho júla dvetisícadvadsaťtri.

V Bruslju, devetega julija dva tisoč triindvajset.

Tehty Brysselissä yhdeksäntenä päivänä heinäkuuta vuonna kaksituhattakaksikymmentäkolme.

Som skedde i Bryssel den nionde juli år tjugohundratjugotre.

За Европейския съюз
 Por la Unión Europea
 Za Evropskou unii
 For Den Europæiske Union
 Für die Europäische Union
 Euroopa Liidu nimel
 Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
 For the European Union
 Pour l'Union européenne
 Thar ceann an Aontais Eorpaigh
 Za Europsku uniju
 Per l'Unione europea
 Eiropas Savienības vārdā –
 Europos Sąjungos vardu
 Az Európai Unió részéről
 Għall-Unjoni Ewropea
 Voor de Europese Unie
 W imieniu Unii Europejskiej
 Pela União Europeia
 Pentru Uniunea Europeană
 Za Európsku úniu
 Za Evropsko unijo
 Euroopan unionin puolesta
 För Europeiska unionen

За Нова Зеландия
 Por Nueva Zelanda
 Za Nový Zéland
 For New Zealand
 Für Neuseeland
 Uus-Meremaa nimel
 Για τη Νέα Ζηλανδία
 For New Zealand
 Pour la Nouvelle-Zélande
 Thar ceann na Nua-Shéalainne
 Za Novi Zeland
 Per la Nuova Zelanda
 Jaunzēlandes vārdā –
 Naujosios Zelandijos vardu
 Új-Zéland részéről
 Għal New Zealand
 Voor Nieuw-Zeeland
 W imieniu Nowej Zelandii
 Pela Nova Zelândia
 Pentru Noua Zeelandă
 Za Nový Zéland
 Za Novo Zelandijo
 Uuden-Seelannin puolesta
 För Nya Zeeland

**PROTOKOLL, MIS KÄSITLEB UUS-MEREMAA ÜHINEMIST TEADUSUURINGUTE JA INNOVATSIOONI
RAAMPROGRAMMIGA „EUROOPA HORIZONT“ (2021–2027)**

Artikkel 1

Assotsieerumise ulatus

Uus-Meremaa osaleb assotsieerunud riigina Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/695⁽¹⁾ kõige hilisema versiooni artiklis 4 osutatud teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammis „Euroopa horisont“ (edaspidi programm „Euroopa horisont“) ja panustab selle II sambasse „Üleilmsed probleemid ja Euroopa tööstuse konkurentsivõime“, mida rakendatakse eriprogrammi kaudu, mis on loodud nõukogu otsuse (EL) 2021/764⁽²⁾ kõige hilisema versiooniga.

Artikkel 2

Programmis „Euroopa horisont“ osalemise lisatingimused

1. Enne otsuse tegemist selle kohta, kas Uus-Meremaa üksustel on õigus osaleda ELi strateegiliste varade, huvide, sõltumatuse või turvalisusega seotud meetmes vastavalt määruse (EL) 2021/695 artikli 22 lõikele 5, võib Euroopa Komisjon nõuda konkreetset teavet või kinnitusi, näiteks:

- a) teave selle kohta, kas liidu üksustele on antud või antakse vastastikune juurdepääs Uus-Meremaa olemasolevatele ja kavandatavatele programmidele või meetmetele või nende osadele, mis on samaväärsed programmi „Euroopa horisont“ asjaomase meetmega;
- b) teave selle kohta, kas Uus-Meremaa on kehtestanud riikliku investeringute taustauuringu mehhanismi, ning kinnitused selle kohta, et Uus-Meremaa ametiasutused annavad Euroopa Komisjonile aru ja konsulteerivad Euroopa Komisjoniga iga võimaliku juhtumi korral, kui nad on sellise mehhanismi kohaldamise käigus saanud teada välisinvesteeringust/ülevõtmisest, mida kavandab Uus-Meremaa õigussubjekti väljaspool Uus-Meremaad asuv või kontrollitav üksus, mis on saanud programmi „Euroopa horisont“ raames rahalist toetust liidu strateegiliste varade, huvide, sõltumatuse või turvalisusega seotud meetmest, tingimusel et Euroopa Komisjon edastab Uus-Meremaale loetelu asjaomastest õigussubjektidest, kes on asutatud Uus-Meremaal pärast toetuslepingute allkirjastamist, ning
- c) kinnitused selle kohta, et ühegi tulemuse, tehnoloogia, teenuse ja toote suhtes, mille Uus-Meremaa üksused on asjaomaste meetmete raames välja töötanud, ei kohaldata meetme rakendamise ajal ja nelja aasta jooksul pärast meetme lõppu piiranguid nende ekspordile liidu liikmesriikidesse. Uus-Meremaa jagab igal aastal, meetme rakendamise ajal ja nelja aasta jooksul pärast meetme lõppu ajakohastatud riiklike ekspordipiirangu loetelu.

2. Uus-Meremaa üksused võivad osaleda Teadusuuringute Ühiskeskuse tegevuses tingimustel, mis on samaväärsed liidu üksuste suhtes kohaldatavate tingimustega, välja arvatud juhul, kui on vaja piiranguid, et tagada kooskõla lõike 1 rakendamisest tuleneva osalemise ulatusega.

3. Uus-Meremaad teavitatakse korrapäraselt Teadusuuringute Ühiskeskuse tegevusest, mis on seotud Uus-Meremaa osalemisega programmis „Euroopa horisont“, eelkõige Teadusuuringute Ühiskeskuse mitmeaastastest tööprogrammidest. Teadusuuringute Ühiskeskuse juhatajate nõukogu koosolekutele võib Uus-Meremaa esindaja kutsuda osalema vaatljana seoses Uus-Meremaa osalemist programmis „Euroopa horisont“ puudutava küsimusega.

4. Kui liit rakendab programmi „Euroopa horisont“ ELi toimimise lepingu artiklite 185 ja 187 kohaldamise kaudu, võivad Uus-Meremaa ja Uus-Meremaa üksused osaleda nende sätete alusel loodud õiguslikes struktuurides kooskõlas nende õiguslike struktuuride loomiseks vastu võetud või tulevikus vastu võetavate liidu õigusaktidega.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/695, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Euroopa horisont“ ja kehtestatakse selle osalemis- ja levitamise reeglid ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1290/2013 ja (EL) nr 1291/2013 (ELT L 170, 12.5.2021, lk 1).

⁽²⁾ Nõukogu 10. mai 2021. aasta otsus (EL) 2021/764, millega kehtestatakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Euroopa horisont“ rakendamise eriprogramm ja tunnistatakse kehtetuks otsus 2013/743/EL (ELT L 167I, 12.5.2021, lk 1).

5. Pidades silmas Uus-Meremaa osalemist programmi „Euroopa horisont“ II samba, on Uus-Meremaa esindajatel õigus osaleda otsuse (EL) 2021/764 artiklis 14 osutatud komitees hääleõiguseta vaatlejana Uus-Meremaa puudutavates küsimustes. Selline osalemine toimub kooskõlas käesoleva lepingu artikliga 5. Uus-Meremaa esindajate reisikulud komitee koosolekutele hüvitatakse turistiklassi kohaselt. Kõigis muudes küsimustes reguleeritakse reisi- ja elamiskulude hüvitamist samade reeglitega, mida kohaldatakse liidu liikmesriikide esindajate suhtes.

6. Lepinguosalsed teevad kehtivate sätete, õigusaktide ja/või valitsuse määruste raames jõupingutusi, et soodustada käesolevas protokollis käsitletud tegevuses osalevate isikute vaba liikumist, sealhulgas külastusi ja teadusuuringute läbiviimist, ning hõlbustada selles tegevuses kasutatavate kaupade ja teenuste piiriülest liikumist.

Artikkel 3

Vastastikkuse põhimõte

Liidus asuvad õigussubjektid võivad osaleda Uus-Meremaa programmides või meetmetes või nende osades, mis on samaväärsed programmi „Euroopa horisont“ II samba omadega, vastavalt Uus-Meremaa riigisisesele teaduse rahastamist reguleerivale korrale. Kui Uus-Meremaa tegevust ei rahasta, võivad liidus asuvad õigussubjektid osaleda oma vahenditega.

Uus-Meremaa samaväärsete programmide või meetmete või erandjuhtudel nende osade mittetäielik loetelu on esitatud käesoleva protokollis II lisas.

Artikkel 4

Avatud teadus

Lepinguosalsed edendavad ja soodustavad oma programmides, projektides ja meetmetes avatud teaduse tavasid kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ reeglite ning Uus-Meremaa õigusnormide ja avatud teaduse poliitikaga ning võttes nõuetekohaselt arvesse Uus-Meremaa kohustusi Te Tiriti o Waitangi lepingu alusel.

Artikkel 5

Osamaksu, kohandamismehhanismi ja automaatset korrektsioonimehhanismi käsitlevad üksikasjalikud reeglid

1. Seoses Uus-Meremaa tegevustoetusega programmile „Euroopa horisont“ kohaldatakse automaatset korrigeerimismehhanismi. Seoses Uus-Meremaa tegevustoetusega programmile „Euroopa horisont“ ei kohaldata käesoleva lepingu artiklis 7 sätestatud kohandamismehhanismi.
2. Automaatne korrigeerimismehhanism põhineb Uus-Meremaa ja Uus-Meremaa üksuste tulemustel programmi „Euroopa horisont“ II samba nendes osades, mida rakendatakse konkurentsipõhiste toetuste kaudu.
3. Automaatse korrigeerimismehhanismi kohaldamise üksikasjalikud reeglid on sätestatud käesoleva protokollis I lisas.

Artikkel 6

Lõppsätted

1. Käesolev protokoll kehtib seni, kuni kõik programmist „Euroopa horisont“ II sambast rahastatavad projektid, meetmed, tegevused või nende osad ja kõik liidu finantshuvide kaitseks vajalikud meetmed on lõpule viidud ning kõik käesoleva protokollis rakendamiseks tulenevad lepinguosalsite vahelised rahalised kohustused on täidetud.

2. Käesoleva protokolli lisad on selle lahutamatud osad.

I lisa.: Reeglid, mis käsitlevad Uus-Meremaa osamaksu programmi „Euroopa horisont“ (2021–2027)

II lisa: Uus-Meremaa samaväärsete programmide või meetmete või nende osade loetelu

---

I LISA

**REEGLID, MIS KÄSITLEVAD UUS-MEREMAA OSAMAKSU PROGRAMMI „EUROOPA
HORISONT“ (2021–2027)**

I. Uus-Meremaa osamaksu arvutamine

1. Uus-Meremaa osamaksu programmi „Euroopa horisont“ II sambale määratakse kindlaks igal aastal kooskõlas käesoleva lepingu artikliga 6.
2. Uus-Meremaa osalustasu kehtestatakse ja nõutakse järk-järgult sisse vastavalt käesoleva lepingu artikli 6 lõigetele 4 ja 9.
3. Uus-Meremaa makstav tegevustoetus ELi eelarveaastateks 2023–2027 arvutatakse vastavalt käesoleva lepingu artikli 6 lõikele 8.

II. Uus-Meremaa tegevustoetuse automaatne korrigeerimine

1. Käesoleva lepingu artiklis 8 ning käesoleva protokollis artiklis 5 osutatud automaatse korrigeerimise arvutamisel kohaldatakse järgmist korda:
  - a) „konkurentsipõhine toetus“ tähendab programmi „Euroopa horisont“ II samba raames algatatud konkursside kaudu antavat toetust, mille puhul saab lõplikud toetusesaajad kindlaks teha automaatse korrigeerimise arvutamise ajal; finantsmääruse artiklis 204 sätestatud rahaline toetus kolmandatele isikutele jäetakse välja;
  - b) kui juriidiline kohustus on allkirjastatud konsortsiumiga, kasutatakse juriidilise kohustuse esialgsete summade kindlaksmääramiseks kumulatiivseid summasid, mis on eraldatud Uus-Meremaa üksustest toetusesaajatele vastavalt toetuslepingu eelarve soovituslikule jaotusele;
  - c) kõik konkurentsipõhisele toetusele vastavad juriidiliste kohustuste summad määratakse kindlaks Euroopa Komisjoni elektroonilise süsteemi eCorda abil ja need võetakse aasta N+2 veebruari teisel kolmapäeval;
  - d) „mittesekumiskulud“ on muud programmi „Euroopa horisont“ kulud kui konkurentsipõhised toetused, sealhulgas toetuskulud, programmipõhine haldus ja muud meetmed ⁽¹⁾;
  - e) summasid, mis on eraldatud rahvusvaheliste organisatsioonidele kui õigussubjektidest lõplikele toetusesaajatele, ⁽²⁾ käsitatakse mittesekumiskuludena.
2. Mehhanismi kohaldatakse järgmiselt.
  - a) Aasta N puhul kohaldatakse aasta N selliste kulukohustuste assigneeringute kasutamise seotud automaatseid korrigeerimisi, millele on lisatud summa vastavalt käesoleva lepingu artikli 6 lõikele 5 lähtuvalt käesoleva lisa II jaotise punkti 1 alapunktis c osutatud eCorda andmetest aasta N ja aasta N+1 kohta aastal N+2; arvesse võetakse nende programmi „Euroopa horisont“ II samba raames antavate konkurentsipõhiste toetuste summat, mille kohta on andmed kättesaadavad korrigeerimise arvutamise ajal.
  - b) Alates aastast N+2 ja kuni aastani 2029 lahutatakse aastaks N automaatse korrigeerimise summa arvutamiseks järgmised näitajad:
    - i) selliste konkurentsipõhiste toetuste kogusumma, mis on programmi „Euroopa horisont“ II samba raames jaotatud Uus-Meremaale või Uus-Meremaa õigussubjektidele aasta N eelarveassigneeringutega seoses võetud kulukohustustena, ning

⁽¹⁾ Muud meetmed hõlmavad eelkõige hankes, auhindu, rahastamisvahendeid, Teadusuuringute Ühiskeskuse otsuseid, liikmemakse (Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon (OECD), Euroopa teadustegevuse koordineerimise keskus (Eureka), rahvusvaheline energiatõhususalane koostööpartnerlus (IPEEC), Rahvusvaheline Energiaagentuur jne), eksperte (hindajad, projektide seire) jne.

⁽²⁾ Rahvusvahelisi organisatsioone käsitatakse mittesekumiskuludena ainult juhul, kui nad on lõplikud toetusesaajad. Seda ei kohaldata juhul, kui rahvusvaheline organisatsioon on projekti koordinaator (jagab vahendeid teistele koordinaatoritele).

ii) Uus-Meremaa tegevustoetus aastal N, mis on korrutatud järgmiste näitajate vahelise suhtega:

- A aasta N selliste kulukohustuste assigneeringutest programmi „Euroopa horisont“ II samba jaoks antud konkurentsipõhiste toetuste summa, millele on lisatud summa vastavalt käesoleva lepingu artikli 6 lõikele 5, ning
- B programmi „Euroopa horisont“ II samba raames aasta N heaks kiidetud eelarveliste kulukohustuste assigneeringute kogusumma, sealhulgas mittesekumiskulud.

III. Uus-Meremaa osamaksu ja Uus-Meremaa tegevustoetuse suhtes kohaldatava automaatse korrektsiooni maksmine

1. Euroopa Komisjon esitab Uus-Meremaale niipea kui võimalik, kuid hiljemalt ELi eelarveaasta esimese rahastamisnõude esitamise ajaks järgmise teabe:

- a) käesoleva lepingu artikli 6 lõikes 8 osutatud tegevustoetuse suurus;
- b) käesoleva lepingu artikli 6 lõikes 9 osutatud osalustasu suurus;
- c) alates aastast N+2 programmi „Euroopa horisont“ selle osa puhul, kus selline teave on vajalik automaatse korrektsiooni arvutamiseks, Uus-Meremaa õigussubjektide kasuks programmi „Euroopa horisont“ II samba raames võetud kulukohustuste tase, jaotatuna vastavalt eelarveassigneeringute aastale ja sellega seotud kulukohustuste kogusummale.

2. Kõige varem iga ELi eelarveaasta juunis esitab Euroopa Komisjon Uus-Meremaale rahastamisnõude, mis vastab käesoleva protokolliga kohasele Uus-Meremaa osamaksule.

Rahastamisnõuetes nähakse ette Uus-Meremaa osamakse maksmine hiljemalt 30 päeva jooksul pärast rahastamisnõude esitamist.

Käesoleva protokolliga esimesel rakendusaastal esitab Euroopa Komisjon esimese rahastamisnõude 60 päeva jooksul alates käesoleva lepingu allkirjastamisest.

3. Alates 2025. aastast kajastatakse rahastamisnõudes igal aastal ka aasta N-2 eest makstud tegevustoetuse suhtes kohaldatava automaatse korrektsiooni summat.

ELi eelarveaastatel 2028 ja 2029 tasub Uus-Meremaa või tasutakse Uus-Meremaale summa, mis tuleneb Uus-Meremaa poolt 2025., 2026. ja 2027. aastal makstud tegevustoetuse suhtes kohaldatud automaatsest korrektsioonist.

4. Uus-Meremaa maksab oma käesoleva protokolliga kohase osamaksu vastavalt käesoleva lisa III jaole. Kui Uus-Meremaa ei ole makset tähtjaks teinud, saadab Euroopa Komisjon ametliku meeldetuletuskirja.

Osamaksu tasumisega viivitamise korral peab Uus-Meremaa maksma viivist laekumata summalt maksetähtpäevast alates.

Maksetähtpäevaks maksmata saadaolevate summade intressimäär on sama suur kui maksetähtpäeval Euroopa Keskpanga eurodes tehtavate põhiliste refinantseerimistehingute puhul kehtiv intress, mis on avaldatud maksetähtpäeva kuu esimesel kalendripäeval *Euroopa Liidu Teataja* C-seerias ja millele lisandub 3,5 protsendipunkti.

—

*II LISA***UUS-MEREMAA SAMAVÄÄRSETE PROGRAMMIDE VÕI MEETMETE VÕI NENDE OSADE
LOETELU**

Järgnevas mittetäielikus loetelus esitatud Uus-Meremaa programme või meetmeid või nende osi peetakse samaväärseteks programmi „Euroopa horisont“ II sambaga:

- Catalyst Strategic Fund,
  - Endeavour Fund,
  - Health Research Fund,
  - National Science Challenges.
-